

TRINIDAD A TOBAGO

Základní údaje

Trinidad a Tobago se stal v roce 1962 nezávislým na Británii a od roku 1976 je parlamentní republikou. Dodnes je členem Commonwealthu.

Hlavou státu je prezident (Anthony Carmona) volený parlamentem, v čele vlády stojí premiér (Keith Rowley) volený lidem každých 5 let.

Struktura zahraničního obchodu

Hlavní vývozní komoditou Trinidadu a Tobaga je ropa a ropné produkty následované zkapalněným zemním plynem, metanolem a amoniakem. Vyváží hlavně do USA (29,1 %), Argentiny (9,3 %) a Brazílie (6,6 %).

Nejdůležitějšími dovozními partnery jsou USA (34,6 %), Brazílie (7,7 %) a Gabon (6,2 %). Do Trinidadu a Tobago se dováží především minerální paliva, maziva, strojírenství a spotřební zboží.

Ekonomický přehled

Trinidad a Tobago se snaží nebýt závislý na jedné komoditě; kromě těžby ropy a zemního plynu se zde daří také výrobě metanolu či amoniaku.

Ekonomika Trinidadu a Tobaga rostla v první dekádě 21. století v průměru téměř 7% tempem, ale v posledních letech se drží okolo 1% ročního růstu. V následujících letech by podle Světové banky mohla ekonomika růst okolo 1-2 % ročně.

Trinidad a Tobago splňuje rozpočtová maastrichtská kritéria - deficit se v posledních 4 letech pohybuje pod 3 % HDP a celkové zadlužení okolo 40 % HDP.

Trh práce

Míra nezaměstnanosti, která byla okolo 22 % v 90. letech se od té doby neustále snižuje. V roce 2010 sice mírně vzrostla přes 5 %, ale od té doby opět klesá a současně se drží okolo 4 %. Minimální měsíční mzda byla k 1. 1. 2015 zvýšena na 2600 TTD (cca 9400 CZK).

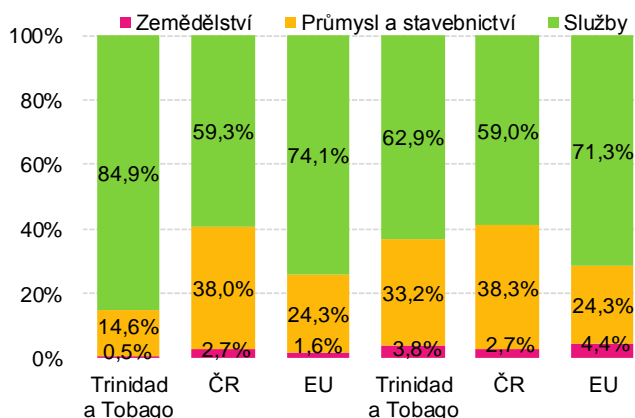
Základy pracovního práva

Pracovní smlouvu je možné uzavřít ústně i písemně na dobu určitou i neurčitou. Zkušební doba je v kompetenci odborů, které ji mohou vyjednat za zaměstnance. Propouštění zaměstnanců je velice jednoduché, zaměstnavatel k tomu ani nemusí udávat důvod. Výpovědní lhůta (zvykem je jeden měsíc) a podmínky výpovědi mohou být upraveny v kolektivních smlouvách.

Běžný pracovní týden trvá 40 hodin (8hodin denně) bez započtení přestávek. Je možné mít 4denní pracovní týden, potom nesmí pracovní doba přesáhnout 10 hodin denně. Zaměstnanci mají nárok na dovolenou až po odpracování 12 měsíců v kuse. Odměna za práci o svátcích, dovolená a nemocenská je stanovena zaměstnavateli nebo kolektivními smlouvami.

Oficiální název	Republika Trinidad a Tobago
Počet obyvatel	1 222 363 (2015)
Rozloha	5 128 km ²
Měna	Trinidadský dolar (TTD)
Etnické složení	Indové 35,4 %, Afričané 34,2 %, smíšené-ostatní 15,3 %, smíšené- Afričané a Indové 7,7 %, ostatní 1,3 %, nspecifikované 6,2 %

Sektory národního hospodářství

Zdroj: World Factbook, data za rok 2015

Základní ukazatele	2012	2013	2014	2015
Růst HDP (%)	0,3	1,7	1,0	0,0
Míra nezaměstnanosti (%)	5,0	3,7	3,3	3,7
Inflace (%)	9,3	5,2	5,7	6,0
Deficit veřejných rozpočtů (% HDP)	-1,4	-2,9	-1,5	-1,8
Veřejný dluh (% HDP)	41,2	38,6	40,0	39,9

Zdroj: World Bank

Základní ukazatele	
Míra nezaměstnanosti (leden 2016)	4 %
Minimální hodinová mzda	15 TTD (54 CZK)

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným	není
Společnost s ručením neomezeným	není
Joint Venture	není

Základy obchodního práva

Nejčastějším typem společnosti na Trinidadu a Tobago je společnost s ručením omezeným, ve které její majitelé ručí pouze do výše svých vkladů. Ve stanovách společnosti musí být uvedeno, zda jsou převody podílů členů omezeny, či nikoliv. Každá společnost musí mít 2 ředitele (u neomezené 3). U společnosti s ručením neomezeným ručí její majitelé i svým osobním majetkem. Registrace firmy trvá necelých 12 dní a stojí zhruba 700 TTD (cca 2 500 korun).

Hlavní daně

Sazba daně z příjmů právnických osob činí 25 %. Firmy z jiných sektorů (petrochemické, ropné) mají sazby vyšší až do 50 %. Příjmy fyzických osob jsou zdaněny 25% sazbou. Daň z přidané hodnoty je stanovena na 12,5 %. Od ní jsou osvobozeny některé služby (např. lékařské, dentální, vzdělávání, autobusová doprava), export, knihy, mezinárodní doprava a jiné. ČR nemá s Trinidadem a Tobagem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

Energetika

Ekonomika Trinidadu a Tobaga je velice závislá na energetickém sektoru, který v poslední době tvořil přes 40 % HDP. Příjmy z energetiky tvoří přes 50 % státního rozpočtu a 80 % exportu země tvoří právě energetické komodity. Energetický mix Trinidadu a Tobaga je velmi homogenní. Produkci elektřiny zcela dominuje výroba ze zemního plynu (99,7 %).

Ekonomika Trinidadu a Tobaga stojí na těžbě ropy a příbuzných odvětvích. Velká část exportu připadne na zemní plyn, ale také na amoniak či metanol, který se zde ze zemního plynu přímo vyrábí. V 90. letech prošla trinidadská ekonomika strukturální transformací, během které se její průmysl místo prodeje ropy zaměřil výrazně víc na zemní plyn a jeho zpracování. Důsledky této transformace jsou vidět dodnes, kdy se od roku 2005 snižuje objem produkce ropy a produkce zemního plynu zůstává poměrně stabilní.

Podobný vývoj je vidět také na struktuře energetického sektoru. Více než 50 % z energetického HDP putuje do produkce a průzkumu. Další 20 % se vytváří v rafinériích. 10 % z energetického HDP je tvořeno petrochemickými firmami. Podíl ropného průmyslu na HDP ale pomalu klesá – zatímco v roce 2010 vytvářel 40 % místního HDP, v roce 2015 již vytvořil pouze 35 %.

Investiční pobídky

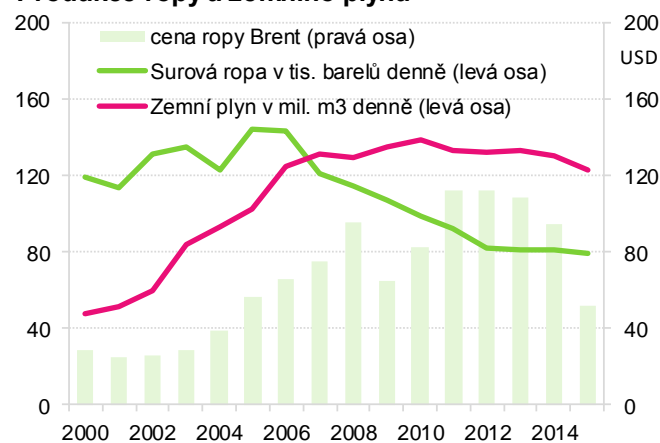
Trinidad a Tobago podporuje investice především do potravinářství, zpracovatelského průmyslu, kreativního průmyslu a turismu. Obecně nabízí investorům granty do výše 1 milionu TTD na patenty a výzkum a vývoj v ne-energetickém průmyslu a službách a náhradu finančních nákladů spojených se vstupem na exportní trhy. V potravinářství nabízí slevu od 200 TTD do 200 tis. TTD na vybrané stroje a zařízení. Ve zpracovatelském průmyslu lze osvobodit od určitých cel, DPH a srážkové daně.

V tzv. Free zones jsou podniky osvobozeny od korporátní daně, importních cel na určité komodity (kapitál, materiál), DPH, srážkové daně, poplatků za kontrolu kontejnerů a poplatků za pracovní povolení a daně z nemovitosti a pozemků. Osvobození od daně pro podnikatele v oblasti turismu mohou dosáhnout až 7 let.

Dále je investorům nabízena zrychlená deprecie určitých zařízení, převod ztrát do dalšího daňového období, osvobození od daní z dividend pro akcionáře-nerezidenty a osvobození od daně z motorových vozidel pro majitele nebo uživatele vozidla sloužícího k turismu.

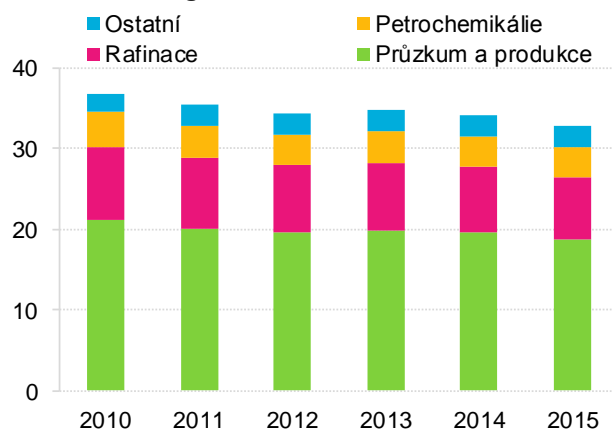
Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	25 %
Sazby daně z příjmu fyzických osob	25 %
DPH	12,5 %

Produkce ropy a zemního plynu

Zdroj: Energy Chamber, TT, Bloomberg

Struktura energetického sektoru

Zdroj: Ministerstvo financí TT, údaje jsou v mld. TTD